

Erasmus+ project

De ontwikkeling van beroepskwalificaties en opleiding

Voor Europese gedragsanalisten

<http://euroba.org/>

Intellectuele Output 4:

Competenties EuroBA-technicus

2023

Dit resultaat van het Erasmus+ project werd gesteund met middelen van de Europese Commissie.

EuroBA project partners

CENTRE FOR
BEHAVIOUR
ANALYSIS

Ulster University, Noord-Ierland (UK)

*Queen's University Belfast, Centrum voor Gedragsanalyse,
Noord-Ierland (VK)*

*Masaryk Universiteit, Instituut voor Onderzoek naar Inclusie
Onderwijs, Tsjechië*

*Erasmus Universiteit Rotterdam, Erasmus School of Social
and Behavioural Sciences, Nederland*

Neurohero, Dublin, Noord-Ierland (VK)

*Panteion Universiteit voor Sociale en Politieke
Wetenschappen, Laboratorium voor Experimentele en
Toegepaste Gedragsanalyse, Helleense Republiek*

Universiteit van Stockholm, Zweden

*Europees Instituut voor de Studie van de Mens en Gedrag,
Italië*

*Oudereducatie ondersteuning autisme (PEAT), Noord-Ierland
(VK)*

Project samenvatting

Dit project is het resultaat van de samenwerking tussen internationale partners uit het Verenigd Koninkrijk, Tsjechië, Nederland, Ierland, Griekenland, Zweden en Italië. Het project heeft ondersteuning gekregen van een Professionele Adviesgroep (PAG) waarin een 16tal Europese landen in vertegenwoordigd waren. Hierdoor zijn de standaarden en competenties die in het huidige project ontwikkeld zijn, zoveel mogelijk acceptabel en relevant gemaakt voor Europese landen.

De algemene doelstellingen van dit project waren het waarborgen van transparantie en de erkenning van vaardigheden en kwalificaties voor gedragsanalisten in Europa. Het beroep van gedragsanalist begon begin jaren zeventig in Noord-Amerika (Carr, 2011; Hughes & Shook, 2007). Het beroep wordt echter niet formeel erkend in de Europese Unie (EU). Om ervoor te zorgen dat gedragsanalisten hun beroep kunnen uitoefenen in de EU en dat er deze eisen en verwachtingen zijn over kennis, vaardigheden, autonomie en verantwoordelijkheden, is het noodzakelijk dat er een duidelijk overzicht is van vereiste beroepseisen.

Het huidige project heeft zes *Intellectuele Outputs* (IO): IO1 heeft betrekking op professionele normen die verwijzen naar de Europese kwalificatienorm (EQF). IO2 schetst de ontwikkeling van de kwalificatie van gedragsanalist in de context van de zes nationale kwalificatiekaders (NQF) van de partners. IO3 biedt een gedetailleerde verklarende woordenlijst van termen in de moedertaal van de partners. IO4 biedt een competentiekader op instapniveau voor Euro-BA Technici (EuroBA-T). IO5 biedt een competentiekader voor EuroBA op Masterniveau (EuroBA-M). IO6 tenslotte, is een online-multimediacursus op instapniveau in zes partnertalen.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Achtergrond van de ontwikkeling van EuroBA-T competenties	4
Afstemming van EuroBA-T competenties met.....	6
Europees Kwalificatiekader (EQF)	6
<i>Kennis van de EuroBA-T.....</i>	<i>6</i>
<i>Vaardigheden van de EuroBA-T</i>	<i>7</i>
<i>Verantwoordelijkheden en autonomie van de EuroBA-T.....</i>	<i>7</i>
EuroBA-T Cursuseisen.....	8
<i>Ethische en deontologische kwesties.....</i>	<i>9</i>
<i>Processen, paradigma's en principes van toegepaste gedragsanalyse.....</i>	<i>9</i>
<i>Operationele definitie van gedrag, metingen en experimentele ontwerpen.....</i>	<i>10</i>
<i>Principes en procedures voor het verwerven van vaardigheden</i>	<i>10</i>
<i>Gedragsbeoordeling en procedures voor gedragsvermindering</i>	<i>10</i>
Competenties op EuroBA-Technicus niveau.....	11
References.....	14

Inleiding

De Gedragsanalyse (BA) is een fundamentele wetenschap met een rijke verzameling van complexe, gevestigde, door bewijsmateriaal ondersteunde psychologische principes (d.w.z. gedragsprincipes) (Skinner, 1938). De wetenschap en de praktijk van gedragsanalyse is ongeveer 100 jaar oud. Net als andere wetenschappen, heeft BA zich ontwikkeld door de accumulatie van empirisch gebaseerde interventies in meerdere praktijkgebieden. De toegepaste tak, *Applied Behaviour Analyse* (ABA) biedt interventies op veel verschillende gebieden, zoals klinisch, educatief, ontwikkelings- en organisatiegebieden (Cooper, Heron, & Heward, 2020; Heward, Critchfield, Reed, Detrich, & Kimball, 2022).

Veel gedrags-analytische principes kunnen worden onderwezen aan en geïmplementeerd door verschillende professionals, zoals leerkrachten, maatschappelijk werkers, verpleegkundigen, pedagogen en psychologen. Wat echter in Europese Unie (EU) ontbreekt, is een profiel van een professional die specifiek is opgeleid en over een licentie beschikt, of gecertificeerd is (de terminologie hangt af van het rechtssysteem van elk land) om interventies die vanuit wetenschappelijk en ethisch oogpunt worden gedefinieerd als ABA-gebaseerde interventies.

Deze interventies kunnen op verschillende niveaus worden toegepast. Deze verschillende niveaus stellen individuen in staat om de wetenschap te beoefenen volgens specifieke richtlijnen op verschillende momenten in hun carrière. Het initiële opleidingsniveau voor gedragsanalisten wordt vaak aangeduid als “gedragstechnicus, gedragsanalysetechnicus of ABA-technicus”. Gedragstechnici zijn ondersteunende professionals die tot taak hebben gedragsprogramma’s uit te voeren die ontwikkeld zijn door senior gedragsanalisten die een meer gedetailleerde opleiding en grotere expertise hebben. Het huidige document schetst de voorgestelde minimale competentievereisten voor **de Europese Gedragsanalist - Technicus (EuroBA-T)**.

De in dit document gepresenteerde EuroBA-T competenties worden beschouwd als minimumnormen voor de academische opleiding en training van professionals die directe gedragsanalytische diensten leveren aan cliënten en belangrijke stakeholders, ongeacht het domein of werkterrein (bijv. onderwijs, ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking, autisme, maatschappelijk werk, sociale zorg), en ongeacht de leeftijdsgroep van de gebruikers (variërend van kinderen, jongeren tot volwassenen). De in dit document beschreven competenties vormen een basis voor de erkenning van het beroep van EuroBA-T binnen Europa en vergemakkelijken zó de mobiliteit van professionals tussen landen.

Achtergrond van de ontwikkeling van EuroBA-T competenties

De EuroBA-T competenties identificeren de kennis, vaardigheden, verantwoordelijkheden en autonomie die van gekwalificeerde EuroBA-T professionals worden verwacht. De

competenties zijn ontwikkeld door het EuroBA projectteam dat bestond uit gedragsanalisten uit zes Europese landen. Daarnaast zijn deze competenties ook beoordeeld door leden van de Professionele Adviesgroep (PAG). De PAG omvat 16 Europese landen naast de 6 landen die vertegenwoordigd worden door de EuroBA projectpartners. Als gevolg hiervan zijn deze competenties -daar waar nodig- herzien en goedgekeurd door gedragsanalisten en relevante organisaties in 22 Europese landen voor het vaststellen van de standaarden voor EuroBA-T training.

Het is belangrijk om deze competenties in hun context te zien. Vanaf 2023 is er geen gecoördineerde of beroepsregulering meer voor gedragsanalisten, terwijl er tegelijkertijd een duidelijk tekort bestaat aan goed opgeleide gedragsanalisten. Met name ouders van kinderen met een beperking klagen over slecht opgeleid personeel en zorginstellingen van lage kwaliteit. Zonder professionele regulering, zijn er klachten geweest over wanpraktijken in naam van ABA. Daarom is professionele regulering, registratie of certificering van vitaal belang om de kwaliteit van de diensten te waarborgen en het welzijn van degenen die ondersteund worden door op ABA gebaseerde interventies te beschermen.

IO4 richt zich op de ontwikkeling van standaarden voor een nieuw traject voor initiële opleiding in gedragsanalyse (EuroBA-T) en brengt de *European Disability Strategy 2010–2020* (Europese Commissie, 2010) in praktijk om mensen met een beperking in staat te stellen volledig te participeren in zowel de maatschappij als in de Europese economie. Het doel is om bestaande belemmeringen weg te nemen die het gevolg zijn van een gebrek aan geschikte beroepskwalificaties. Als zodanig draagt de hier gepresenteerde lijst van competenties een belangrijke bijdrage aan het aanpakken van actiegebieden die door de Europese Commissie, waaronder toegankelijkheid, participatie, gelijkheid, werkgelegenheid, onderwijs en opleiding en sociale bescherming.

Sommige gedragstechnici gecertificeerd door de in de VS gevestigde *Behavior Analyst Certification Board* (BACB, 2022). Dit betekent dat ze *Registered Behavior Technicians* (RBT®) zijn geworden. De RBT-opleiding is gebaseerd op een opleiding op technicusniveau en uitgebreide praktijkervaring onder toezicht, evenals een '*registratie-examen*' dat wordt vastgesteld door de BACB. Sommige Europese universiteiten en andere (professionele) organisaties hebben RBT-cursussen ontwikkeld. Echter, deze cursussen leiden niet tot professioneel erkende kwalificaties in de EU: de BACB-registratie wordt namelijk alleen erkend in de VS/Canada maar is niet professioneel erkend in welk EU-land dan ook.

Daarom is het nieuwe competentieprofiel, dat in IO4 is ontwikkeld, nodig om de normen vast te stellen en de competenties voor gedragsanalisten op technisch niveau in de EU vast te stellen. De competenties omvatten basale gedragsanalytische vaardigheden, waaronder veelgebruikte procedures, zoals diagnostiek-gerelateerde - en assessmentprocedures, methoden voor gedragsverandering, fundamentele elementen van gedragsverandering, evenals filosofische, ethische en conceptuele kwesties. Cliënt- of persoonsgerichte competenties en verantwoordelijkheden omvatten vaardigheden zoals het vergroten van sociale validiteit en culturele gevoeligheid. De op kennis gebaseerde competenties hebben

betrekking op concepten en principes die begrepen moeten worden om ethisch en competent te kunnen werken op EuroBA-T-niveau. Deze gebieden zijn opgenomen in het competentieprofiel voor EuroBA-T op basis van "*hun potentieel om bij te dragen aan de algemene doelstellingen van de eerdergenoemde European Disability Strategy (2010–2020) en van het VN-verdrag, het bijbehorende potentieel om bij te dragen aan de algemene doelstellingen van de eerdergenoemde European Disability Strategy en het VN-verdrag, de gerelateerde beleidsdocumenten van de EU-instellingen en de Raad van Europa., evenals de resultaten van het EU-actieplan voor personen met een beperking 2003-2010, en een raadpleging van de lidstaten, belanghebbenden en het grote publiek*". (Europese Commissie, 2010, p. 4).

Afstemming van EuroBA-T competenties met Europees Kwalificatiekader (EQF)

De competenties van EuroBA-T zijn afgestemd op het *European Qualification Framework* (EQF) Niveau 3. De terminologie die in het EQF (2008) wordt gebruikt om de vereisten voor studenten te beschrijven voor bepaalde kwalificatieniveaus, heeft geleid tot discussies en aanpassingen (EQF, 2018), vooral met betrekking tot de termen competenties, leerresultaten, kennis, vaardigheden, verantwoordelijkheid en autonomie. "*Er wordt gesteld dat het waarschijnlijk is dat sommige belangrijke ontwerpkenmerken, zoals de 'sterke' benadering van leerresultaten en een enge opvatting van competentie wijziging en aanpassing in de context van de Europese arbeidsmarkt niet zullen overleven*" (Méhaut & Winch, 2012, p.369).

In de context van de IO4 wordt de term "competentie" gebruikt om algemene gebieden van kennis, vaardigheden, verantwoordelijkheid en autonomie te beschrijven waarin de student - na afronding van een cursus die gericht is op het instapniveau van de *EuroBA-Techniciansniveau Training*- zowel professioneel als persoonlijk competent moet zijn.

De leeruitkomsten (*learning outcomes*) zoals deze beschreven zijn in dit document, laten cursusontwikkelaars de vrijheid om hun cursussen aan te passen aan hun lokale, structurele en culturele diversiteit. Cursusontwikkelaars kunnen de competentiebeschrijvingen gebruiken als leidraad om specifieke leerresultaten te definiëren en uitkomsten te definiëren die aangeven hoe ze ervoor willen zorgen dat hun studenten voldoen aan de competenties. Verwacht wordt dat deze aanpak de culturele gevoeligheid van de cursussen zal verbeteren en de mobiliteit van personeel in de EU zal promoten.

Kennis van de EuroBA-T

De competenties op het gebied van kennis op het niveau van EuroBA-T komen grotendeels overeen met Niveau 3 van het EQF. In navolging van de taal die in het EQF wordt gebruikt

om het kenmerk "kennis" te beschrijven, richten de resultaten van EuroBA-T zich op kennis van *bepaalde principes en procedures*. Aangezien dit een instapkwalificatie is, is deze kennis bedoeld als vluchtig, en dus nog niet op het niveau van uitgebreid, kritisch of gevorderd. Verwacht wordt dat de kennisbasis van de EuroBA-T tijdens het werk zal groeien als onderdeel van voortdurende professionele ontwikkeling.

Vaardigheden van de EuroBA-T

De competenties op het gebied van vaardigheden van het EuroBA-T komen grotendeels overeen met niveau 3 van het EQF. In navolging van de taal die in het EQF wordt gebruikt om de "vaardigheden" te beschrijven, richten de EuroBA-T uitkomsten gericht op het toepassen van meetstrategieën, assessment- en interventieprocedures. Aangezien de EuroBA-T-niveau een instap-opleiding vereist, moeten professionals worden begeleid door een gedragsanalist op Master- of Doctoraalniveau (EuroBA-M; zie: IO5).

Verantwoordelijkheden en autonomie van de EuroBA-T

De competenties op het gebied van "verantwoordelijkheden en autonomie" op het niveau van EuroBA-T, komen grotendeels overeen met Niveau 3 van het EQF. In navolging van de taal die in het EQF wordt gebruikt om "verantwoordelijkheden en autonomie" te beschrijven, richten de EuroBA-T resultaten zich op het vermogen om hun eigen gedrag aan te passen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag en beslissingen. Hoewel wordt verwacht dat een bepaald niveau van zelfmanagementvaardigheden aanwezig moet zijn bij iemand die getraind is op EuroBA-T niveau, wordt verwacht dat ze begeleid worden door het mentorschap van een op Master- of Doctoraalniveau opgeleide gedragsanalisten (EuroBA-M; zie IO5).

EuroBA-T Cursuseisen

De EuroBA-T-training biedt een instapmodel voor het beroep van gedragsanalyst voor degenen zonder enige voorafgaande opleiding in het veld. De EuroBA-T competenties bieden ook mogelijkheden voor professionals uit andere disciplines om een basistraining in gedragsanalyse te krijgen. Kandidaten worden aangemoedigd om hun opleiding voort te zetten richting Masterniveau (zie: IO5).

Een persoon die getraind is op EuroBA-T niveau, moet in staat zijn om instructies van een gedragsanalyst die op Master- of doctoraalniveau getraind is te begrijpen om zo evidence-based interventies toe te passen die gebaseerd zijn op gedragsprincipes. Ze moeten in staat zijn om op ABA gebaseerde interventies toe te passen in diverse contexten zoals op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en sociale zorg ten behoeve van de mensen die zij ondersteunen, bijvoorbeeld degenen met de diagnose autismespectrumstoornis (ASS) of een verstandelijke beperking (VB). Ze moeten persoonlijke vaardigheden kunnen versterken of ervoor kunnen zorgen dat nieuwe vaardigheden worden aangeleerd en/of dat uitdagend gedrag vermindert via niet-aversieve interventies. Ze moeten zijn in staat om procedures consistent aan te passen aan het leven van de persoon die ze ondersteunen en hun levenskwaliteit verbeteren. Ook moeten ze in staat zijn om op een inclusieve manier en met compassie met mensen om te gaan.

Een persoon die getraind is op EuroBA-T niveau moet in staat zijn om de principes van observeren en verzamelen van gegevens te identificeren; observatieregistratiesystemen implementeren; beoordelingen kunnen uitvoeren van een of meer gedragingen of specifieke kenmerken (bijv. bepaalde voorkeuren van de client); tools en methodieken effectief kunnen gebruiken voor het meten van het gedragsrepertoire dat het doel is van de interventie; ervoor zorgen dat de interventieproces is sociaal valide is en ethische en culturele verschillen respecteert die gelden voor elke context.

Verwacht wordt dat de beschikbaarheid van dit competentieprofiel voor training op EuroBA-T-niveau, de ontwikkeling van nieuwe cursussen zal stimuleren voor gedragstechnici in de EU. Ook kunnen de richtlijnen fungeren als een descriptor van gedragsanalytische kennis voor consumenten en werkgevers. Het partnerteam zet zich in om deze inspanningen te ondersteunen na voltooiing van de huidig project.

Ontwikkelaars van cursussen op EuroBA-T-niveau moeten gekwalificeerde gedragsanalisten zijn (minstens Masterniveau opgeleid; EuroBA-M; zie IO5). Vaak zijn cursusontwikkelaars en degenen die de natuurlijk ook gepromoveerd zijn en in dienst zijn van de universiteit of beroepsorganisatie die de cursussen verzorgt. De cursussen op EuroBA-T-niveau moeten tenminste 40 uur instructie- of lestijd bevatten onder leiding van een docent (bijvoorbeeld op de campus of online, synchroon of asynchroon, zie: IO6). Ze moeten studenten voldoende motiveren op een latere academische loopbaan in gedragsanalyse, bijvoorbeeld op Masterniveau of Doctoraalniveau.

De competenties moeten worden bereikt door middel van theoretische training en praktijk onder supervisie. De competenties bovendien worden getoetst via verschillende assessments. De exacte details van de beoordeling wordt overgelaten aan cursusontwikkelaars (bijv. casestudy's, meerkeuzetoetsen, rapporten schrijven, schriftelijke examens, mondelinge presentaties) en moeten voldoende cultuur-sensitief zijn met betrekking tot de context waarin de cursus wordt gegeven. Cursussen op EuroBA-T-niveau moeten minimaal het volgende omvatten:

- a) Minimaal 40 uur instructie- of lestijd door een docent (bijv. op de campus of online, synchroon of asynchroon);
- b) Begeleide/gesuperviseerde praktijkervaring met ten minste twee servicegebruikers (minimale tijdsinvestering bedraagt niet minder dan 400 uur , dit wordt aanbevolen om ervoor te zorgen dat praktische vaardigheden zijn geoefend, gegeneraliseerd en onderhouden);
- c) Individuele zelfstudie (een totale tijdsbesteding van niet minder dan 24 uur is aanbevolen om ervoor te zorgen dat theoretische kennis wordt opgedaan, gegeneraliseerd en bijgehouden).

Degenen die cursussen op EuroBA-T-niveau ontwikkelen en geven, moeten ervoor zorgen dat studenten worden getraind op de volgende gebieden:

Ethische en deontologische kwesties

Cursusleiders moeten ervoor zorgen dat studenten kennis hebben van kwesties rondom de bescherming van de mensenrechten van de personen die zij ondersteunen en deze kwesties ook omarmen. Dit kan zijn, bijvoorbeeld, lesgeven over kwesties die verband houden met een VB, ASS, neurodiversiteit, kwaliteit van leven en *evidence-based* interventies. Studenten moeten zich bewust zijn van het belang van communicatie met en het betrekken van familieleden en/of relevante eindgebruikers bij interventies. Ze moeten in staat zijn om deel te nemen aan de professionele praktijk die cultureel is sensitief is waarbij er een bewustzijn is van eventueel eerder trauma. Ze moeten bekend zijn met de relevantie van ABA in hun nationale gezondheidszorgsysteem en hoe interventies kunnen worden verbeterd door samenwerking met multidisciplinaire collega's.

Processen, paradigma's en principes van toegepaste gedragsanalyse

Cursusleiders moeten ervoor zorgen dat studenten kennis hebben van basis gedragsanalytische principes, waaronder klassieke en operante conditionering, leren door observeren en imitatie en regelgestuurd gedrag. Ze moeten ook vertrouwd zijn met de beoordeling van voorkeuren/bekrachtigers en de beoordeling van functionele relaties van gedragsinteracties in context, evenals generalisatie en handhaving of het instandblijven van gedragsverandering.

Operationele definitie van gedrag, metingen en experimentele ontwerpen

Cursusleiders moeten ervoor zorgen dat studenten gedrag kunnen beschrijven in waarneembare (observeerbare) vorm en in meetbare termen. Onder begeleiding moeten ze continue en discontinue meetprocedures kunnen toepassen en gegevens in grafieken kunnen registreren voor visuele analyse.

Principes en procedures voor het verwerven van vaardigheden

Cursusontwikkelaars en cursusleiders moeten ervoor zorgen dat studenten de essentiële onderdelen van een programma, dat gericht is op het verwerven van vaardigheden, kunnen identificeren, inclusief het kunnen definiëren en toepassen van Motiverende Processen (*Motivation Operations*). Ze moeten basisprocedures kunnen implementeren onder begeleiding of supervisie van een gedragsanalist op Master- of Doctoraalniveau (EuroBA-M; zie IO5).

Gedragsbeoordeling en procedures voor gedragsvermindering

Cursusleiders moeten ervoor zorgen dat studenten op de hoogte zijn van kwesties met betrekking tot de topografie en functie van gedrag, van beoordelingsprocedures en functionele analyse.

Over het algemeen moeten cursusleiders ervoor zorgen dat studenten het belang van de verbeteren van de kwaliteit van leven omarmen, en dat voor iedereen die ze moeten ondersteunen. Belangrijk is dat studenten een niet-veroordelend, niet-stigmatiserend arbeids-ethos hebben, zorgdragen voor toestemming/instemming van servicegebruikers en relevante stakeholders en zich continue professioneel blijven ontwikkelen om ervoor te zorgen dat ze op de hoogte blijven van de laatste trends, ontwikkelingen, en problemen.

Competenties op EuroBA-Technicus niveau

EuroBA-Technicus competenties
KENNIS
<i>Kennis wordt beschreven als theoretisch en/of feitelijk. Kennis betekent in staat zijn om competent over een onderwerp te kunnen praten.</i>
Algemene achtergrondkennis
Relevante wetgeving, beleid en procedures op het gebied van gegevensbescherming en -opslag.
Begrip van de impact van mentalisme en nonverklaringen of drogredenen.
Verschillen tussen wetenschap, pseudowetenschap en anti-wetenschap.
Besluitvorming op basis van gegevens, d.w.z. <i>evidence-based</i> en <i>non-evidence-based</i> interventies.
De rol van belangenbehartiging en het betrekken van cliënten en belangrijke belanghebbenden bij besluitvorming, bijv. PPI (<i>Patient and Public Involvement</i>)
Persoonsgerichte planning en de rol van de gedragstechnicus.
Hoe culturele verschillen van invloed zijn op beslissingen over beoordeling en interventie (d.w.z., culturele competentie).
Relevante crisis- en noodprocedures.
De reikwijdte van de praktijk en de reikwijdte van de competentie (d.w.z., ethisch handelen binnen de grenzen van competentie).
Algemene kennis over gedragsanalyse
De zeven dimensies van gedragsanalyse.
Gedragsprincipes.
Functies van gedrag.
Verschillen tussen operant en respondent gedrag en -procedures.
Verbale basisoperanten en hun functies.
Alle aspecten van sociale validiteit, inclusief het waarborgen van het belang van doelen, geschiktheid, procedures en de betekenis van uitkomsten.
Algemene kennis van gedragsanalytische procedures.
De essenties van een gedragsacquisitieplan.
De essenties van een gedragsreductieplan.
Begrijpen van enkelvoudige systeemonderzoeksgrafieken.
Kwesties met betrekking tot prompting en promptafhankelijkheid.
VAARDIGHEDEN
<i>Vaardigheden worden beschreven als cognitief (het gebruik van logisch, intuïtief en creatief denken) en praktisch (motorisch vaardig en vaardig in het gebruik van methoden, materialen, tools en instrumenten)</i>
<i>Vaardigheden zijn publieke en private gedragingen die conceptueel coherent zijn met gedragsanalyse in relatie tot de selectie, toepassing en evaluatie van gedrag.</i>
Vaardigheden met betrekking tot gegevensverzameling
Selecteer (onder supervisie) geschikte dimensies van gedrag en bereid verzamelen en opslaan in overeenstemming met de lokale wetgeving inzake gegevensbescherming.

Selecteren (onder toezicht) en toepassen van meetprocedures (bijv. continu, discontinu, permanent product, Antecedent-Gedrag-Consequenties (ABC-diagrammen)
Gegevens invoeren en weergeven in geschikte grafieken.
Vaardigheden met betrekking tot beoordeling
Selecteren (onder supervisie) en toepassen van functionele beoordelingsprocedures.
Preferentie- en bekrachtigingsbeoordelingen toepassen.
Vaardigheden in gegevensverzameling, grafieken, zorgen voor stabiele omgevingscondities en identificeren van stabiele <i>baseline</i> -metingen.
Betrouwbare interobserver overeenstemming bereiken.
Vaardigheden met betrekking tot interventie
Selecteren (onder supervisie) en toepassen van geschikte versterkingscontingenties (bijv., verschillende bekrachtigingsschema's, geconditioneerde bekrachtigers) binnen de context van een cultureel competente praktijk.
Een reeks procedures kunnen toepassen voor het verwerven van vaardigheden, bijv., <i>Discrete Trial Teaching</i> (DTT), incidenteel onderwijs, <i>chaining</i> , <i>simple en conditional discriminatietraining</i> , procedures voor de transfer van stimuluscontrole, procedures voor <i>manding</i> , <i>shaping</i> en <i>fading</i> , procedures voor generalisatie en <i>maintenance</i> , <i>token economy</i> , procedures ter bevordering van repertoires met <i>rule-following</i> , imitatie, navigatie, onthouden (geheugen), probleemoplossen en zelfcontrole.
Selecteren (onder begeleiding) en toepassen van procedures ter bevordering van autonome arousalregulatie (bijv., het organiseren en verminderen van een voorwaardelijke stimuluscontrole en het bevorderen van arousalcontrole en zelfregulatie).
Algemene vaardigheden
Handelen in overeenstemming met relevante richtlijnen met betrekking tot het melden van kritieke incidenten.
Een empathische verstandhouding met cliënten en relevante stakeholders opbouwen en ervoor zorgen dat er rekening wordt gehouden met contextuele kwesties (bijv., familie- of woonomstandigheden).
Gedragingen (onder supervisie) kiezen en inzetten die de betrokkenheid en waardigheid van de cliënt en het cliënt-systeem en/of relevante stakeholders garanderen.
Samenwerken met andere professionals (bijv. voor het uitvoeren van programma's ter bevordering van van academische -, communicatieve -, aanpassingsgerichte -, sociale competentie -, vrijetijds- en beroepsvaardigheden)
Ondersteunen van training van belanghebbenden (bijv. verzorgers, naasten, andere professionals) onder nauwe supervisie.
VERANTWOORDELIJKHEID & AUTONOMIE
<i>Verantwoordelijkheid en autonomie zijn vaardigheden van de leerling om kennis en vaardigheden autonoom en met verantwoordelijkheid (onder supervisie) toe te passen</i>
Het eigen gedrag aanpassen aan de feedback van de gebruiker en de supervisor.
Verantwoordelijkheid nemen (onder supervisie) voor het assisteren bij geïndividualiseerde beoordelingen en functionele beoordelingen en voor het uitvoeren van beoordelingen van voorkeuren en bekrachtigers.
Mondelinge en/of schriftelijke programma-aanwijzingen van supervisor opvolgen en zelfstandig de voorbereiding van interventiesessies.
Zelfstandig een objectief schriftelijk verslag maken van elke sessie en waar nodig aanvullende klinische aanwijzingen van de supervisor (waar nodig) opvolgen.
Neemt verantwoordelijkheid voor de communicatie met belanghebbenden, zoals aangegeven door een supervisor, en ervoor zorgen dat professionele grenzen worden

gerespecteerd (met betrekking bijv. tot dubbele relaties, belangenverstremgeling, sociale media).

Eigen gedrag aanpassen op basis van de voortgang van de cliënt en/of relevante stakeholder, of op basis van gegevens en/of feedback, onder begeleiding van een supervisor.

References

- BACB. (2022). Behavior Analyst Certification Board. Retrieved from www.bacb.com
- Carr, J. (2011). Jerry Shook and the BACB: An enduring legacy. *Newsletter of the Association for Science in Autism Treatment*, 8(4), 2–3.
- Cooper, J., Heron, T., & Heward, W. (2020). *Applied behaviour analysis* (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- European Commission. (2010). *European Disability Strategy 2010-2020: A Renewed Commitment to a Barrier-Free Europe*.
<https://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004>
- Heward, W. L., Critchfield, T. S., Reed, D. D., Detrich, R., & Kimball, J. W. (2022). *ABA from A to Z: Behavior science Applied to 350 domains of socially significant behavior*.
Perspectives of Behavior Science. <https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s40614-022-00336-z>
- Hughes, C. J., & Shook, G. L. (2007). Training and certification of behaviour analysts in Europe: Past, present, and future challenges. *European Journal of Behavior Analysis*, 8(2), 239–249.
- Skinner, B. F. (1938). *The behavior of organisms: An experimental analysis*. Oxford, England: Appleton-Century